

NACZELNA RADA ADWOKACKA

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa
tel. 22 505 25 00, 22 505 25 01, fax 22 505 25 08
e-mail: nra@nra.pl www.nra.pl

UCHWAŁA NR 254/2022 Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 24 listopada 2022 roku

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, działając z urzędu, na podstawie art. 58 pkt 3, art. 60 i art. 59 ust. 3 ustawy – Prawo o adwokaturze,

u c h w a ł a

uchylić uchwałę (oznaczoną jako postanowienie) Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie z dnia 2 czerwca 2022 r. w przedmiocie udzielenia pełnomocnictwa dla MAK Ubezpieczenia sp. z o.o., odnotowaną w protokole posiedzenia Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie z dnia 2 czerwca 2022 r. w pkt 9.

Uchwała wchodzi w życie z chwilą podjęcia.

UZASADNIENIE

W pkt 9 protokołu posiedzenia Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie z dnia 2 czerwca 2022 r. odnotowano treść uchwały sprawie udzielenia pełnomocnictwa. Przedmiotem głosowania dziekan uczynił wyrażenie zgody na udzielenie pełnomocnictwa dla podmiotu wskazanego w protokole w zakresie odnotowanym w rzeczonym protokole. W treści protokołu odnotowano wynik głosowania oraz zamieszczono wzmiankę, że Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie wydała postanowienie.

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z urzędu ustaliło, że nie powstał odrębny dokument obejmujący swym zakresem przedmiot głosowania, co jest dopuszczalne w świetle § 2 ust. 4 „Regulaminu organizacji i funkcjonowania okręgowych rad adwokackich” – załącznik do uchwały nr 54/2022 Naczelnej Rady Adwokackiej z 13 marca 2022 r. i w konsekwencji treść podjętej uchwały została wpisana do protokołu posiedzenia rady (§ 2 ust. 4 *in principio* Regulaminu).

Zgodnie z § 2 ust. 1 „Regulaminu organizacji i funkcjonowania okręgowych rad adwokackich” – załącznik do uchwały nr 54/2022 Naczelnej Rady Adwokackiej z 13 marca 2022 r., Rada podejmuje swoje decyzje w formie uchwał, chyba że regulamin stanowi inaczej. Z treści Regulaminu nie wynika, aby w sprawie udzielenia pełnomocnictwa dopuszczalne było podjęcie postanowienia. Co więcej, biorąc pod uwagę charakter i znaczenie tej decyzji oczywistym jest, że właściwą formą jest uchwała, a nie postanowienie. W konsekwencji przyjąć należy, że przedmiotem sprawowanej przez Prezydium kontroli, o której mowa w art. 58 pkt 3 w zw. z art. 60 Prawa o adwokaturze, jest akt normatywny w postaci uchwały okręgowej rady adwokackiej.

Zgodnie z art. 58 pkt 3 Prawa o adwokaturze do zakresu działania Naczelnej Rady Adwokackiej należy nadzór nad działalnością okręgowych rad adwokackich oraz nadzór nad kształceniem aplikantów przez te rady. Stosownie do art. 60 Prawa o adwokaturze Naczelna Rada Adwokacka uchyla uchwały okręgowych rad adwokackich sprzeczne z prawem. W myśl art. 59 ust. 3 Prawa o adwokaturze Prezydium sprawuje czynności należące do zakresu działania Naczelnej Rady Adwokackiej, z wyjątkiem wymienionych w art. 58 pkt 1a, 2, 5a, 5b, 11 i 12.

Uchwałą odnotowaną w protokole posiedzenia z dnia 2 czerwca 2022 r. Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie udzieliła pełnomocnictwa dla MAK Ubezpieczenia sp. z o.o. w zakresie określonym w treści protokołu posiedzenia rady.

Zauważyć należy, że Naczelna Rada Adwokacka, w oparciu o art. 58 pkt 1 w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa o adwokaturze jest wyłącznie uprawniona do zawierania w imieniu członków Adwokatury umowy generalnej grupowego ubezpieczenia adwokatów w celu spełnienia przez adwokatów obowiązku, o którym mowa w art. 8a ustawy Prawo o adwokaturze. Stanowisko takie Naczelna Rada Adwokacka wyraziła podczas posiedzenia plenarnego w dniu 18 listopada 2022 r.

Na marginesie dodać należy, że działania podjęte przez Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie zagrażają interesowi ogółu członków Adwokatury, *in concreto* adwokatom, którzy objęci są umową generalną zawartą przez Naczelną Radę Adwokacką, a także pozostałym 23 izbom adwokackim.

Zauważyć należy, że Naczelna Rada Adwokacka po przetargu wyłoniła brokera ubezpieczeniowego Marsh sp. z o.o., który jako profesjonalny broker ubezpieczeniowy przeprowadził wszelkie dotychczasowe działania w zakresie przeprowadzenia kompleksowego przetargu i wystąpienia z zapytaniem ofertowym na rynek, jak również dalszymi negocjacjami w oparciu o ważne pełnomocnictwo, tzw. list brokerski. Naczelna Rada Adwokacka wystawiła pełnomocnictwo do działania „na wyłączność” po przeprowadzonym postępowaniu, po zapoznaniu się z ofertą firmy Marsh i ofertą innych brokerów. Wyłoniony broker, wykorzystując swoje kompetencje i szeroką praktykę w obszarze ubezpieczeń dla dużych grup zawodowych przeprowadził analizę potrzeb klienta (APK), zorganizował transparentny proces w ramach szerokiego przetargu na wybór towarzystwa ubezpieczeniowego oraz efektywne negocjacje cenowe, w wyniku czego przedłożył raporty z przeprowadzonych prac i ofertę odnowieniową na lata 2022-2025, która to została zaakceptowana przez NRA jako kompleksowa i spełniająca postawione wymagania. Zaakceptowana umowa generalna aktualnie obowiązuje, adwokaci korzystają z niej w zakresie ubezpieczeń obowiązkowych i szerokiej gamy ubezpieczeń dobrowolnych (zawodowych, indywidualnych). W trakcie obowiązywania wyżej wskazanej grupowej umowy generalnej Naczelna Rada Adwokacka powzięła informację o działaniach polegających na wystąpieniu na rynek ubezpieczeniowy przez brokera biorącego uprzednio udział w postępowaniu prowadzonym przez NRA, tym razem działającego rzecz Izby Adwokackiej w Warszawie, w oparciu o pełnomocnictwo podpisane przez Dziekana ORA adw. Mikołaja Pietrzaka z dnia 6 października 2022 r., celem przedstawienia i zawarcia alternatywnego do zaaranżowanego przez Marsh aktualnie obowiązującego programu grupowej umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dla adwokatów.

Aktualna umowa generalna i idący za tym program ubezpieczeń dla adwokatów jest bardzo złożony. Uzyskane finalnie warunki ubezpieczenia adwokatów dalece odbiegają od standardu jeśli chodzi o zakres ubezpieczenia, ale także charakteryzują się bardzo korzystną ceną, wynikającą w głównej mierze ze skali programu – uczestnictwie w nim praktycznie

wszystkich adwokatów. Równie ważne są inne aspekty programu, takie jak: kwestie obsługowe i techniczne (wystawianie certyfikatów, polis dobrowolnych, administracja całością programu, obsługa systemu IT), rozwiązywanie zagadnień merytorycznych, reagowanie na bieżące potrzeby ubezpieczeniowe środowiska oraz poszczególnych adwokatów oraz wsparcie działań prewencyjnych NRA przez ubezpieczyciela. Mając to na względzie, ale i również z uwagi na aktualnie trwający program (pierwszy rok z czteroletniej umowy generalnej), jego skalę i złożoność, budzą bardzo daleko idące wątpliwości wszelkie działania mające na celu poszukiwanie alternatywnych rozwiązań ubezpieczeniowych do aktualnego programu i pozostają one w sprzeczności z interesem ogółu adwokatów, a także pozostałych 23 izb adwokackich i finalnie Adwokatury. Są to działania sprzeczne z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa o adwokaturze.

Dodać należy, że aktualna umowa generalna została zaprojektowana przy założeniu partycypacji w programie wszystkich izb adwokackich i adwokatów będących członkami samorządu adwokackiego. Z punktu widzenia ubezpieczyciela, który proponuje cenowe warunki umowy ubezpieczenia, istotnym jest uwzględnienie i skalkulowanie składek dla określonej liczby uczestników (przyszłych uczestników programu) przy określonej historii szkodowej, tj. ilości wypłaconych odszkodowań i założonych rezerw. To z kolei, w przypadku potencjalnego wystąpienia jednej/wielu izb wraz z określonym wolumenem ubezpieczonych powoduje zjawisko antyselekcji ryzyka, tj. wyjęcia z całości grupy jej mniejszej części, a tym samym poszukiwanie ochrony dla części środowiska, która nie jest reprezentatywna pod względem jej liczebności jako ogółu. Konsekwentnie wpływa to na zmniejszenie atrakcyjności potencjalnego programu dla oferentów i wyższe składki dla pojedynczego ubezpieczonego (adwokata).

W opinii obecnego brokera Naczelnej Rady Adwokackiej – Marsh sp. z o.o. wdrożenie programu ubezpieczeniowego w wyżej przytoczonych warunkach niesie za sobą istotne ryzyko braku możliwości zaaranżowania korzystnego z punktów widzenia środowiska adwokackiego programu, przy czym ryzyko to dotyczy zarówno samej wydzielonej grupy (z czym taka grupa musi się liczyć, podejmując tego rodzaju działania), ale działania te skutkować będą pogorszeniem warunków także dla całej pozostałej grupy, tj. adwokatów członków pozostałych 23 izb adwokackich. Mając na względzie ustawowy obowiązek tworzenia należytych warunków do wykonywania zawodu adwokata, w tym zapewnienie adwokatom możliwości spełnienia ustawowego obowiązku ubezpieczeniowego i dobro adwokatów, Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej stoi na stanowisku, że jakiegokolwiek zmiany programowe w trakcie trwania obecnego programu generują bardzo wysokie ryzyko dla wszystkich członków Adwokatury, w tym adwokatów członków Izby Adwokackiej w Warszawie.

Prezydium NRA wskazuje, że umowa grupowego ubezpieczenia to nie tylko narzędzie mające umożliwić adwokatom spełnienie obowiązku nałożonego przez prawo w zakresie ubezpieczenia. Prawidłowo zaaranżowana umowa ubezpieczenia przez doświadczonego brokera ubezpieczeniowego i wyspecjalizowane w tym zakresie towarzystwo ubezpieczeniowe daje gwarancję właściwej obsługi i komfortu ubezpieczonych. Wdrożona umowa generalna przewiduje dla adwokatów z niej korzystających w zakresie ubezpieczenia obowiązkowego szereg rozwiązań, które powodują, że zapewnia ona najwyższą jakość w warunkach atrakcyjności cenowej – serwis szkodowy, który jest świadczony poprzez udział wyspecjalizowanej w tym zakresie kancelarii prawnej zapewnia obsługę szkód na najwyższym poziomie, szereg innowacyjnych rozwiązań w zakresie produktów ubezpieczeń dobrowolnych

(ubezpieczenie pełnienia funkcji zleconych, IOD, członków statutowych organów lub dyrekcji spółki oraz prokurentów, odpowiedzialności karno-skarbowej, ryzyk cybernetycznych, kancelarii – oc i mienie, aplikantów, NNW), bardzo szerokie wsparcie aktualnego ubezpieczyciela w ramach funkcjonującego funduszu prewencyjnego, sprawna i elastyczna administracja oraz obsługa w ramach nowoczesnego systemu IT.

Należy podkreślić, że zaaranżowanie alternatywnego programu będzie miało jednoznacznie negatywny wpływ na działanie aktualnej umowy generalnej w taki sposób, że zostanie to potraktowane przez ubezpieczyciela jako istotne zmiany okoliczności ryzyka, a także jako zmiany ustalonych na początku zasad współpracy, co może stanowić podstawę do wypowiedzenia obecnej umowy i erozji całego systemu ze szkodą dla wszystkich adwokatów. Należy się liczyć z pogorszeniem warunków współpracy, zarówno na poziomie umów poszczególnych adwokatów (np. poprzez zmniejszenie efektywnego wpływu na ubezpieczyciela w razie likwidacji szkody), współpracy z NRA, jak i dalszego wspierania przez ubezpieczyciela działań prewencyjnych.

Wyjście jednej z izb z programu generuje równocześnie ryzyko wyjścia kolejnych izb, co ostatecznie doprowadzi do utraty charakteru umowy grupowej i wszystkich płynących z niej korzyści w przyszłości. To zaś mogłoby w sposób negatywny wpłynąć na postrzeganie samorządu adwokackiego i wiązać się z konsekwencjami natury reputacyjnej.

Dodać także należy, że wejście innego pośrednika po zakończonym postępowaniu do już trwającego programu budzi wątpliwości z punktu widzenia intencji samego przedsięwzięcia. Sposób postępowania jednoznacznie skłania do podania w wątpliwość jakości i sposób, w jaki będą świadczone późniejsze usługi, jak również możliwość uruchomienia programu przy zachowaniu jego spójności i atrakcyjności cenowej. Działając jedynie na rzecz części z pełnej grupy ubezpieczonych i już po zamkniętym postępowaniu, pośrednik przestaje pełnić rolę, do której został powołany w ramach procesu pozyskania optymalnego rozwiązania ubezpieczeniowego. Dzieje się tak, gdyż będzie on dążył do wypracowania rozwiązania na podstawie bardzo zawężonych możliwości (powściągliwość towarzystw ubezpieczeniowych, aktualne zaangażowanie rynku), przez co przestaje reprezentować najlepszy interes ubezpieczonych. Można założyć, że nie będzie możliwe osiągnięcie oczekiwanego, co najmniej tak samo dobrego kształtu oferty jak obowiązująca, co będzie czynić stratnym adwokatów i negatywnie wpływać na postrzeganie i dobre imię samorządu adwokackiego w warunkach obniżenia jakości obsługi w zakresie ubezpieczeń. Oczywiście wewnętrzną i suwerenną decyzją jest wskazanie przez samorząd kształtu programu ubezpieczeniowego (dla wszystkich lub dla części adwokatów), niemniej jednak program obejmujący całe środowisko pozwala zachować spójność merytoryczną, jak i atrakcyjność cenową. Co więcej jest to wynikiem obowiązującej w tym zakresie konwencji od co najmniej 20 ostatnich lat. W sytuacji gdzie jest więcej niż jeden program, ceny mogą się różnić, przy czym nie pozostaje to bez uszczerbku dla jakości i zakresu ochrony ubezpieczeniowej (m.in. inne konstrukcje czasowe i wynikające ryzyko braku ciągłości ochrony, różne wysokości limitów ochrony, odmienne produkty dobrowolne).

Działania związane z umocowaniem podmiotu trzeciego, podjęte przez Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie, nie mogą być ocenione inaczej niż działania wykonywane *de facto* na szkodę środowiska adwokackiego. Oczywiście są w tym zakresie straty reputacyjne i podważanie zaufania do środowiska adwokackiego, w tym do Naczelnej Rady Adwokackiej jako reprezentanta całego środowiska adwokatów. W konsekwencji może to prowadzić także do realnych strat dla całego środowiska i dla poszczególnych adwokatów. Ubezpieczyciele,

utraciwszy zaufanie do NRA jako reprezentanta całego środowiska, nie będą skłonni do przedstawienia optymalnych warunków ubezpieczenia adwokatów i warunków obsługi programu w przyszłości. Utrzymanie tego stanu wprost godzi w zadanie samorządu adwokackiego, jakim jest tworzenie warunków do wykonywania ustawowych zadań adwokatury.

Działania prowadzone przez innego brokera z udziałem jednej z izb adwokackich, mające na celu rozbitcie aktualnej konstrukcji grupowej umowy generalnej, mają negatywny wydźwięk w wymiarze dezintegracyjnym oraz narażają środowisko na utratę szeregu korzyści wynikających z umowy generalnej, co z kolei może wiązać się z ryzykiem reputacyjnym dla całego środowiska.

Jednocześnie zaś, biorąc pod uwagę stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 18 listopada 2022 r., podjęte na jej posiedzeniu plenarnym, w świetle którego do zawierania w imieniu członków Adwokatury umowy generalnej grupowego ubezpieczenia adwokatów w celu spełnienia przez adwokatów obowiązku, o którym mowa w art. 8a ustawy Prawo o adwokaturze, wyłącznie właściwa jest Naczelna Rada Adwokacka, uchwała Okręgowej Rady Adwokackiej jest sprzeczna także z art. 3 ust. 1 pkt 2 Prawa o adwokaturze.

Z mocy art. 59 ust. 3 Prawa o adwokaturze opisana instytucja uchylenia uchwały okręgowej rady adwokackiej należy do kompetencji Prezydium NRA. Działanie Prezydium NRA jest działaniem z urzędu. Każda uchwała rady adwokackiej, jeżeli jest sprzeczna z prawem, podlega uchyleniu. Użyte określenie „uchyla” oznacza, że po stronie Prezydium NRA istnieje obowiązek, a nie tylko prawo uchylenia uchwały sprzecznej z prawem. Sprzeczna z prawem uchwała okręgowej rady adwokackiej może być uchylona w każdym czasie. Ustawa nie określa bowiem żadnych w tym względzie ograniczeń czasowych.

Na marginesie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zwraca uwagę, że obowiązkiem sekretarza okręgowej rady adwokackiej (§ 12 ust. 2a Regulaminu) jest dbać o prawidłową redakcję protokołu posiedzenia rady. Obowiązek ten ma się materializować w prawidłowym odnotowywaniu treści podjętej uchwały, jeżeli zostaje wpisana do protokołu posiedzenia rady lub ma postać odrębnego dokumentu (§ 2 ust. 4 Regulaminu). Mając na uwadze, że w przedmiotowej sprawie nie sporządzono odrębnego dokumentu, sposób odnotowania uchwały w pkt. 9 protokołu posiedzenia rady z dnia 2 czerwca 2022 r. standardu tego nie spełnia. Przypomnieć także należy, że zgodnie z § 2 ust. 1 „Regulaminu organizacji i funkcjonowania okręgowych rad adwokackich” – załącznik do uchwały nr 54/2022 Naczelnej Rady Adwokackiej z 13 marca 2022 r., Rada podejmuje swoje decyzje w formie uchwał, chyba że regulamin stanowi inaczej. Akty normatywne inne niż uchwały mogą być podejmowane, ale wówczas gdy regulamin tak stanowi. Podstawowym aktem normatywnym wyrażającym wolę rady jako organu kolegialnego jest uchwała.

Mając na uwadze powyższe, Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej uchwaliło jak na wstępie.

Uchwała jest ostateczna i nie podlega zaskarżeniu.

Prezes
Naczelnej Rady Adwokackiej
(Przemysław Rosati)
adw. Przemysław Rosati